

[Hvidberg.] Forslag, der ganske vist fører i Retning af en Kirkeforfatning, paa den anden Side har ingenting med hinanden at gøre. Det ærede Medlem Hr. Juul efterlyste fuld Frihed, og jeg maa sige, at det netop er det, jeg ikke tror er sikret ved det Forslag, som det ærede Medlem Hr. Juul slutter sig til. Jeg maa sige, at det ærede Medlem Hr. Juuls Ord gav mig tydeligt Indtryk af den velkendte dogmatiske Skræk for det, man kalder for en Kirkeforfatning. Jeg vil i den Forbindelse gerne mindes om det ærede Medlems store Høvdning I. C. Christensens Ord om Spøgelsesfrygt for en Kirkeforfatning, som han brugte her under Debatten i 1922.

Det ærede Medlem Hr. Johs. Hansen afviste vort Forslag, fordi, som han sagde, det ikke var længe siden, man havde haft en Kommission siddende desangaaende, og den var ingen Vegne kommet, og nu vilde man stille dette Udvalg nøjagtig den samme Opgave, som havde været stillet det gamle Udvalg. Det gamle Udvalg havde siddet i 12 Aar, og der var ingen Grund til at tro, at det nye Udvalg vilde blive færdigt i rette Tid. Nej, det er rigtigt nok, at det ikke er saa længe siden dette Udvalg arbejdede, det var i 30'erne, men der er dertil at sige, at der ligger en Verdenskrig og for Danmarks Vedkommende en Besættelsestid imellem, og denne Besættelsestid har for de to Lande Norge og Danmark, og ikke mindst for Norge, givet en Række dybe Erfaringer for, hvilke Farer det indebærer, naar Kirke og Stat er saa nøje sammenslyngede, som det er Tilfældet her i Norden. Det er muligt, at der er mange Mennesker, der ikke vil se dette, men jeg tror dog, at flere og flere Mennesker ser det. I Fredstider gaar det stille og jævnt i Forholdet mellem Stat og Kirke, men der kan ogsaa komme Kamptider, og naar disse indtræder, er det farligt at have en Statskirke i den Forstand, som vi har.

Det ærede Medlem Hr. Johs. Hansen erklærede, at mit Forslag var et Forsøg paa at trække Sagen i Langdrag og det var et Forsøg paa ikke at ville erklære sig.

Derpaa har jeg i og for sig allerede svaret i de Ord, jeg har fremsat over for den højtærede Kirkeminister. Jeg vil dog gerne sige til det ærede Medlem Hr. Johs. Hansen, at jeg ikke helt kan forstaa, at det er nødvendigt saaledes at angribe en Modstander i hans Motiver. Det troede jeg ellers

kun man behøvede, naar man selv stod svagt, og man kunde maaske sige, at det ærede Medlem Hr. Johs. Hansen staar svagt, ikke mindst i Betragtning af de Ord, jeg henviste til tidligere, som Hr. Borgbjerg i sin Tid sagde om, at en Adskillelse af Stat og Kirke, det er det, vi vil. Naar det er det, Socialdemokratiet vil, er det naturligvis at staa svagt, at man nu skal afvise et første alvorligt Forsøg i Retning af det, som Socialdemokratiet vil.

Men med Hensyn til mine Motiver i denne Sag tror jeg ikke, nogen behøver at nære nogen Tvivl, og hvis man tvivler, kan man bare læse de tidligere Faler, jeg har holdt om Sagen. Jeg har aabent og stærkt erklæret mig for Tilhænger af, at der blev aabnet Adgang for Kvinder til kirkelige Embeder, og jeg har givet Begrundelse derfor. Hvis man vil tale om at trække i Langdrag eller om at løbe fra det, maa man henvende sig andet Sted. Men jeg ønsker ganske vist, at Sagen gennemføres paa en saadan Maade, at det aldrig nogen Sinde senere vil kunne siges, at Rigsdagen paa nogen Maade har handlet voldeligt over for Kirken.

De Ord, jeg i Formiddags udtalte om totalitære Statsprincipper, var sagt i en noget anden Forbindelse, og jeg tror ikke, at det ærede Medlem Hr. Johs. Hansen har forstaaet mig ret, men da det ligger lidt uden for Hovedsagen, vil jeg ikke opholde det høje Ting ved det.

Det ærede Medlem Fru Ragnhild Andersen erklærede, at en Vedtagelse af vor Dagsorden og dermed Nedsættelse af et saadant Udvalg, som hun udtrykte sig, vilde drage Konsekvenser efter sig. Ja, det vilde det forhaabentlig. Det vil maaske drage den Konsekvens efter sig, at man nu endelig fik selvstændiggjort Kirken over for Staten, at man naaede frem i Retning af Kirkens Frigørelse. Det vilde maaske medføre den Konsekvens til sidst, at Kirke og Stat blev adskilt, en Konsekvens, som jeg mener at have hørt Medlemmer af det kommunistiske Parti erklære sig som Tilhængere af, og som jeg derfor har ment, at de vilde hilse med Glæde.

Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen var overrasket over, at jeg kunde være Ordfører i denne Sag. Det overraskede ham ikke, at Det konservative Folkeparti stillede en saadan Dagsorden, men det overraskede ham, at jeg vilde gaa ind for den efter den Stilling, jeg havde indtaget over for kvinde-